

A Confirmatory Study of Thai Accounting Students' Personal Value Case Study: Rajamangala University of Technology Lanna and Mahasarakham University¹

*Uthen Laonamtha²
Worawit Laohamethanee³*

Received: December 3, 2013

Accepted: January 22, 2014

Abstract

The objective of this research is to investigate the dimensions and types of accountants' personal value. Based on Rokeach's model of personal value (1973) and a questionnaire of Schwartz and Sagiv (1995), data were collected from 449 accounting students of Rajamangala University of Technology, and Lanna and Mahasarakham Universities. The data were analyzed by confirmatory factor analysis (CFA). The results of the study reveal the application of personal value model in Thailand fit the empirical data. The dimensions of accounting students' instrumental value were composed of conformity, self-direction and virtue. Furthermore, the dimensions of accounting student' terminal value consist of hedonism, idealism, security, and self-actualization. This research enables a better understanding of personal value of accounting students and may support the implementation of personal value measurement for further studies with other professional members.

Keywords: Personal Value, Thai Professional, Ethics

¹ Research was funded by the Mahasarakham Business School, Mahasarakham University

² Lecturer Dr. in Mahasarakham Business School, Mahasarakham University.

Correspondence. email: uthen.l@mbs.msu.ac.th. Tel.: 081-595-0990

³ Lecturer Dr. in Faculty of Business Administration and Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Lanna (RMUTL).

ค่านิยมส่วนบุคคลของนักศึกษาการบัญชีของไทย กรณีศึกษา:
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนาและมหาวิทยาลัยมหาสารคาม¹

อุเทน เลาน้ำทา²
วรวิทย์ เลาะห์เมธานี³

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมส่วนบุคคล รวมถึงประเภทของค่านิยมและการให้ความสำคัญแก่ค่านิยมของนักศึกษาการบัญชีในประเทศไทย ศึกษาโดยใช้กรอบแนวคิดของ Rokeach (1973) ร่วมกับแบบสอบถามการวัดค่านิยมส่วนบุคคล ตามแนวคิด ของ Schwartz and Sagiv (1995) เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา และคณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 449 คน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันและการประมาณค่าวิธีกำลังสองน้อยที่สุด ผลการวิจัยพบว่า การนำแบบจำลองค่านิยมส่วนบุคคล ตามแนวคิดของ Rokeach (1973) มาศึกษาในประเทศไทยมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยที่องค์ประกอบค่านิยมส่วนบุคคลเชิงกระบวนกร ประกอบด้วย การยึดถือปฏิบัติตามกฎ การควบคุมตนเองและการยึดถือความดีงาม ในขณะที่ค่านิยมเชิงเป้าหมาย ประกอบด้วย ความพอใจส่วนบุคคล อุดมคติ ค่านิยมด้านความมั่นคงและการมองโลกตามความจริง การศึกษานี้ทำให้เข้าใจองค์ประกอบของค่านิยมส่วนบุคคลของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีและอาจเป็นประโยชน์ในการประยุกต์ตัววัดค่านิยมส่วนบุคคลของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีซึ่งอาจนำไปใช้กับกลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี เช่น ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตหรือนักบัญชีเพื่อการศึกษาอื่นในอนาคต

คำสำคัญ: ค่านิยมส่วนบุคคล นักวิชาชีพบัญชี จริยธรรม

¹ งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากคณะกรรมการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจากคณะกรรมการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

email: uthen.l@mbs.msu.ac.th. Tel.: 081-595-0990

³ อาจารย์ ดร. ประจำคณะบริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา ภาควิชาชีพ

บทนำ

ภายใต้สภาพการแข่งขันที่รุนแรงและการพยายามสร้างความได้เปรียบทางการแข่งขันนั้น ธุรกิจจำเป็นต้องมีทรัพยากรที่เหนือกว่าคู่แข่ง ทรัพยากรที่สำคัญมากและไม่สามารถลอกเลียนแบบได้คือ ทักษะและประสบการณ์ของบุคลากรในองค์กร อันจะนำไปสู่ความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืนในท้ายที่สุด (Progoulaki & Theotokas, 2009) ดังนั้น การบริหารทรัพยากรมนุษย์เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อองค์กร โดยมีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กร การสร้างทีมงาน และการใช้ความสามารถของแต่ละบุคคลให้เกิดอรรถประโยชน์สูงสุด หลายทศวรรษที่ผ่านมา นักวิจัยจำนวนมาก พยายามศึกษา สร้างความเข้าใจและอธิบาย กระบวนการทำงานของมนุษย์ โดยเฉพาะการทำงานอย่างเป็นระบบ และการตัดสินใจเชิงจริยธรรมและมีเหตุผล (Michael, 1996) การศึกษาเพื่อหาคำตอบดังกล่าวนำไปสู่การศึกษาเกี่ยวกับค่านิยม (Values) อันมีความหมายว่าเป็นสิ่งที่มีในตัวของคนแต่ละคน และมีอิทธิพลต่อทัศนคติ ความเชื่อ และพฤติกรรมของแต่ละบุคคล (Rokeach, 1973; Schwartz, 1992) นอกจากนี้ การศึกษาของ Kohlberg (1976 อ้างอิงจาก Crain, 1985) พบว่า ระดับค่านิยมที่แตกต่างกันอาจส่งผลต่อการตัดสินใจเชิงจริยธรรมอีกด้วย ความเข้าใจในค่านิยมประเภทต่างๆ และเสริมสร้างหรือส่งเสริมอย่างถูกต้อง เป็นสิ่งที่ช่วยเพิ่มศักยภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคลให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น เนื่องจากโดยธรรมชาติแล้ว บุคคลย่อมมีค่านิยมเฉพาะของตน (Personal Value) ทั้งสิ้น ดังนั้นอิทธิพลของค่านิยมส่วนบุคคลจึงมีต่อการตัดสินใจของผู้นำองค์กรและบุคลากรในแวดวงวิชาชีพต่างๆ อย่างชัดเจน

วิชาชีพบัญชีเป็นวิชาชีพที่มีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศในฐานะผู้ให้บริการจัดทำและนำเสนอข้อมูลเชิงเศรษฐกิจที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้ใช้ข้อมูลทางการเงิน (Watts & Zimmerman, 1983) สาธารณชนจึงคาดหวังว่าผู้ประกอบวิชาชีพจะมีค่านิยมส่วนบุคคลในระดับสูงและมีจริยธรรมในการปฏิบัติงาน อันจะส่งผลทำให้ผลงานของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น (Abdolmohammadi & Baker, 2006) อย่างไรก็ตาม จากกรณีปัญหาด้านจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพจากการตกแต่งงบการเงินและการทุจริตที่เกิดขึ้นในช่วงทศวรรษที่ผ่านมา เช่น กรณีการล้มละลายของ Enron และ WorldCom รวมถึง SATYAM ทำให้เกิดวิกฤตการณ์ความน่าเชื่อถือในวิชาชีพบัญชีและนำไปสู่การเรียกร้องให้มีการยกระดับคุณภาพการให้บริการของผู้ประกอบวิชาชีพ (ACAP, 2008) ซึ่งงานวิจัยในระดับสากลส่วนหนึ่งระบุว่า การจะป้องกันพฤติกรรมฉ้อฉลของนักบัญชีและยกระดับการให้บริการนั้นควรจะเริ่มต้นจากการพัฒนาระบบการให้ความรู้และการศึกษาด้านบัญชี โดยเฉพาะการสร้างเสริมความพร้อมทั้งความรู้และจริยธรรมของกลุ่มนักศึกษาที่จะจบการศึกษาและกลายเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในอนาคต (Giacomino & Akers, 1998; Abdolmohammadi & Baker, 2006)

ด้วยเหตุนี้ องค์กรวิชาชีพทั้งหลายทั่วโลกได้พยายามยกระดับความรู้และจริยธรรมของนักบัญชี โดยเฉพาะในประเด็นของค่านิยมส่วนบุคคลของนักวิชาชีพบัญชีนั้น ผลการสำรวจของสหพันธ์นักบัญชีระหว่างประเทศ (International Federation of Accountants: IFAC) นำไปสู่การกำหนดมาตรฐานการศึกษา ระหว่างประเทศ (International Education Standards: IES) ให้นักบัญชีมีอาชีพ

ต้องมีคุณค่าและมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพอันอยู่บนพื้นฐานของจริยธรรม ได้แก่ ความรับผิดชอบต่อสังคม ความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ ความสามารถในการรักษาความลับ และความเป็นอิสระ (สันสกฤต วิจิตรเลขการ, 2549) อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการศึกษาระดับปริญญาในประเทศไทยจะมีมาอย่างช้านาน แต่วิชาชีพบัญชีของประเทศไทยอยู่ในระหว่างการยกระดับมาตรฐานให้ทัดเทียมกับสากล และมีการก่อตั้งสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์เมื่อปี พ.ศ. 2547 เพื่อการส่งเสริมการศึกษาระดับปริญญาที่ได้มาตรฐานและกำหนดเกี่ยวกับการพัฒนาค่านิยมส่วนบุคคลของนักบัญชีไว้ในหลักสูตรตัวอย่างบัญชีซึ่งบังคับใช้กับสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนวิชาชีพบัญชีทั่วประเทศอีกด้วย (สภาวิชาชีพในพระบรมราชูปถัมภ์, 2552)

จากงานวิจัยในอดีตพบว่า นักศึกษาสาขาการบัญชีและสาขาวิชาการบริหารธุรกิจ มีโอกาสที่จะเป็นผู้นำและมีภาวะผู้นำในองค์กรในอนาคต (Rokeach, 1973; Bloch et al., 2012) และพัฒนาไปสู่กำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ในฐานะผู้ประกอบการวิชาชีพที่มีความรู้ความสามารถและมีจริยธรรม การส่งเสริมให้เกิดค่านิยมที่ถูกต้องของนักศึกษาสาขาบัญชีซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อค่านิยมเชิงวิชาชีพและค่านิยมเชิงวิชาชีพจะส่งผลต่อการเป็นผู้นำที่ดีได้ในอนาคต (Giacomino & Akers, 1998) อย่างไรก็ตาม ค่านิยมเชิงวิชาชีพเป็นแนวคิดที่เป็นนามธรรมซึ่งยากต่อการให้ค่านิยมวัดค่าปรากฏการณ์ได้อย่างชัดเจน โดยในประเทศไทย การศึกษาเชิงประจักษ์เกี่ยวกับองค์ประกอบค่านิยมส่วนบุคคลของนักบัญชียังมีจำนวนไม่มากนัก มีเพียงการอ้างอิงผลการศึกษาด้านค่านิยมส่วนบุคคลที่มีผลต่อเชิงวิชาชีพตามมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเพื่อการพัฒนาหลักสูตรตัวอย่างของสภาวิชาชีพบัญชียุคก่อน

(สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์, 2556) ซึ่งมิใช่การศึกษาเชิงประจักษ์ ดังนั้น การศึกษาองค์ประกอบของค่านิยมส่วนบุคคลของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีที่ผ่านการศึกษาระดับปริญญาของสภาวิชาชีพบัญชีจะทำให้เกิดความเข้าใจในค่านิยมส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาซึ่งจะพัฒนาเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในอนาคตได้ดียิ่งขึ้นและจะเป็นการปรับใช้ทฤษฎีและเครื่องมือวัดค่านิยมเชิงวิชาชีพบัญชีต่อไป

ดังนั้น การศึกษาระดับปริญญาครั้งนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความเข้าใจในองค์ประกอบของค่านิยมส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรีและมหาวิทยาลัยมหาสารคามว่าประกอบด้วยองค์ประกอบใดบ้าง และมีความสอดคล้องกับค่านิยมผู้ประกอบการวิชาชีพตามที่กำหนดโดยคณะกรรมการมาตรฐานการศึกษาด้านบัญชีระหว่างประเทศหรือไม่ และงานวิจัยนี้อาจนำไปสู่กระบวนการพัฒนาค่านิยมที่ถูกต้องแก่นักศึกษาระดับปริญญาในอนาคตต่อไป และเป็นที่มาของคำถามว่าค่านิยมส่วนบุคคลของนักบัญชียังมีองค์ประกอบปัจจัยใดบ้าง โดยมุ่งเน้นศึกษาค่านิยมส่วนบุคคลของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ชั้นปีที่ 3 และ 4 ซึ่งเป็นกลุ่มนักศึกษาที่ผ่านกระบวนการเรียนรู้วิชาชีพบัญชีมาแล้วระดับหนึ่งและเป็นตัวแทนของนักวิชาชีพบัญชีที่จะเข้าสู่วิชาชีพต่อไป

วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

การศึกษาระดับปริญญาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบปัจจัยค่านิยมส่วนบุคคลรวมถึงประเภทของค่านิยมและการให้ความสำคัญแก่ค่านิยมส่วนบุคคลของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี

การทบทวนวรรณกรรมและเอกสารที่เกี่ยวข้อง นิยามของค่านิยมส่วนบุคคล (Personal Values)

นักวิจัยและนักวิชาการจำนวนมากให้คำจำกัดความของคำว่า ค่านิยมส่วนบุคคล (Personal Values) ในมุมมองที่แตกต่างกันไป จากการศึกษาความหมายของคำว่า “ค่านิยมส่วนบุคคล” พบว่ามีลักษณะที่สำคัญ คือ เป็นรูปแบบความเชื่อของบุคคลที่เป็นตัวกำหนดทัศนคติ และส่งผลต่อพฤติกรรมของบุคคลนั้นในการนำมาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตประจำวัน (Rokeach, 1967;1973; Miller, 1965) และมีการแสดงออกมาให้เห็นในรูปทัศนคติ ความเชื่อ และการดำเนินการต่างๆ ซึ่งจะถูกฝังเป็นความรู้สึกนึกคิดของตนไปจนกว่าจะได้พบกับค่านิยมใหม่ที่ตนพอใจกว่า (อรุณ รักธรรม, 2540) โดยที่ สร้อยหทัย พัดเงิน (2550) ได้ให้ความหมายเพิ่มเติมว่าค่านิยมของแต่ละบุคคลขึ้นอยู่กับประสบการณ์ส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน พฤติกรรมดังกล่าวแสดงให้เห็นจากพฤติกรรมที่ง่ายและธรรมดาที่สุด เช่น ค่านิยมในการแต่งกาย ไปจนถึงพฤติกรรมที่ยากและซับซ้อน เช่น ค่านิยมในการเลือกคู่ครอง ค่านิยมในการใช้วิจารณญาณตัดสินว่าสิ่งใดถูกต้อง สิ่งใดไม่ถูกต้อง

จากความหมายที่กล่าวมาแล้วพอสรุปได้ว่า ค่านิยมส่วนบุคคล (Personal Value) หมายถึง “ความเชื่อที่แต่ละบุคคลยึดถือเป็นสิ่งสำคัญ และเป็นสิ่งที่แต่ละบุคคลเห็นว่ามีความสำคัญที่จะนำมาเป็นแนวทางในการพิจารณาหรือกระทำการต่างๆ และใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต”

Rokeach เป็นนักคิดผู้เสนอแนวทางการจัดกลุ่มค่านิยมเป็นสองกลุ่ม กลุ่มแรกเรียกว่าเป็นค่านิยมเชิงเป้าหมาย (Terminal Values) และกลุ่มที่สองเป็นค่านิยมเชิงกระบวนการ (Instrumental Values) โดยที่ค่านิยมเชิงเป้าหมาย คือค่านิยมที่แสดงถึงจุดหมายปลายทางที่เรามุ่งหวัง เช่นค่านิยม

ในเรื่องความสุข ความสะดวกสบาย ความสำเร็จ และการได้รับการยอมรับ เป็นต้น ค่านิยมเชิงกระบวนการ คือค่านิยมที่เน้นวิธีการหรือแนวทางในการปฏิบัติตน เช่น ค่านิยมในเรื่องการเป็นคนใฝ่รู้ อดทน มีความรับผิดชอบ กล้าตัดสินใจ และรู้จักให้อภัย เป็นต้น

การศึกษาถึงค่านิยมส่วนบุคคลครั้งนี้ คณะผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดของ Rokeach (1973) ซึ่งให้แนวคิดเกี่ยวกับค่านิยมไว้ว่า ความเชื่อที่ฝังลึกในชีวิตของบุคคลและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลในทุกด้าน จากพฤติกรรมที่เห็นได้ง่าย อาทิเช่น การแต่งกายไปจนถึงพฤติกรรมที่ซับซ้อน การแสดงความคิดเห็น การเลือกคู่ครอง ความยุติธรรม เป็นต้น ค่านิยมจึงเป็นสิ่งที่ปัจเจกชนหรือสังคมเห็นสมควรที่จะยึดถือหรือปฏิบัติ ค่านิยมจึงเป็นความสำคัญที่บุคคลนั้นให้กับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง และสิ่งนั้นมีคุณค่าพร้อมที่จะปฏิบัติตามความเชื่อ นั้น นอกจากนี้ Rokeach ได้สร้างกรอบทฤษฎีจากฐานค่านิยม โดยเสนอแนวคิดว่าค่านิยมของมนุษย์ตั้งอยู่บนฐานคติเกี่ยวกับธรรมชาติ แห่งค่านิยมของมนุษย์ 5 ประการ คือ 1) จำนวนของ “ค่านิยม” ที่แต่ละคนนั้นอยู่ในข่ายที่นับและศึกษาได้ 2) ความแตกต่างของค่านิยมแสดงออกเป็นระดับ (Degree) 3) ค่านิยมต่างๆ สามารถนำมาจัดรวมกันเข้าเป็นระบบค่านิยมได้ (Value System) 4) ค่านิยมของมนุษย์สามารถจะสืบสาวไปถึงวัฒนธรรม สังคม และสถาบันสังคมต่างๆ ไปจนถึงบุคลิกภาพได้ สิ่งเหล่านี้อาจถือได้ว่าเป็นบ่อเกิดของค่านิยม 5) ผลที่ตามมาถือว่าค่านิยมของมนุษย์แสดงออกทางทัศนคติและพฤติกรรมของมนุษย์ในเกือบทุกรูปแบบ ที่นักสังคมสงเคราะห์สนใจ แนวคิดของ Rokeach (1973) แสดงให้เห็นว่าค่านิยมของบุคคลเป็นสิ่งที่เป็นไปได้และสามารถวัดค่านิยมออกมาให้เห็นระดับและความแตกต่างของ

ค่านิยมของแต่ละบุคคลหรือแต่ละสังคมในรูปของระบบค่านิยม และยังสามารถทำนายถึงวัฒนธรรมประเพณีของกลุ่มสังคม รวมทั้งพฤติกรรมได้อีกด้วย กรอบแนวคิดเกี่ยวกับค่านิยมตามแนวคิดของ Rokeach (1967) ปรากฏตามภาพประกอบ 1

Giacomino and Akers (1998) ศึกษาเกี่ยวกับค่านิยมส่วนบุคคลของนักศึกษาสาขาวิชาบริหารธุรกิจโดยใช้แบบสำรวจเกี่ยวกับค่านิยมส่วนบุคคลซึ่งพัฒนาขึ้นจากแนวคิดค่านิยมด้านจิตวิทยาของ Schwartz (1992) จำนวน 56 ข้อคำถาม และนำผลสำรวจที่ได้มาเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่านิยมของนักศึกษาสาขาบริหารธุรกิจกับนักศึกษาสาขาวิชาอื่น ผลการศึกษาพบว่านักศึกษาศาขานิติศาสตร์มีระดับค่านิยมส่วนบุคคลแตกต่างจากสาขาอื่นจำนวน 13 ข้อ ได้แก่ ความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในกลุ่ม การเลือกเป้าหมายในชีวิตด้วยตนเอง การพึ่งพาตนเอง การใช้ชีวิตที่ตื่นเต้น การใช้ชีวิตที่สนุกสนาน การใช้ชีวิตที่หลากหลาย ความอยากรู้อยากเห็น ความมีวินัยในตนเอง ความคิดสร้างสรรค์ การมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น ความมั่นคงของชาติ การยอมรับจากสังคมและการท้าทายสิ่งใหม่ๆ พร้อมกันนั้นยังพบว่าเพศชายและหญิงมีระดับค่านิยมส่วนบุคคลแตกต่างกัน

Abdolmohammadi and Baker (2006) ศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันแนวคิดของ Rokeach (1973) และนำผลการวิเคราะห์องค์ประกอบไปศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมส่วนบุคคลกับการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ศึกษาจากนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจำนวน 164 คน โดยอาศัยแนวคิดเรื่องค่านิยมส่วนบุคคลของ Rokeach ในการจัดกลุ่มค่านิยมเป็นสองกลุ่ม กลุ่มแรกเรียกว่าเป็นค่านิยมเชิงเป้าหมาย และกลุ่มที่สองเป็นค่านิยมเชิงกระบวนการ ผลการศึกษาพบว่าองค์ประกอบ

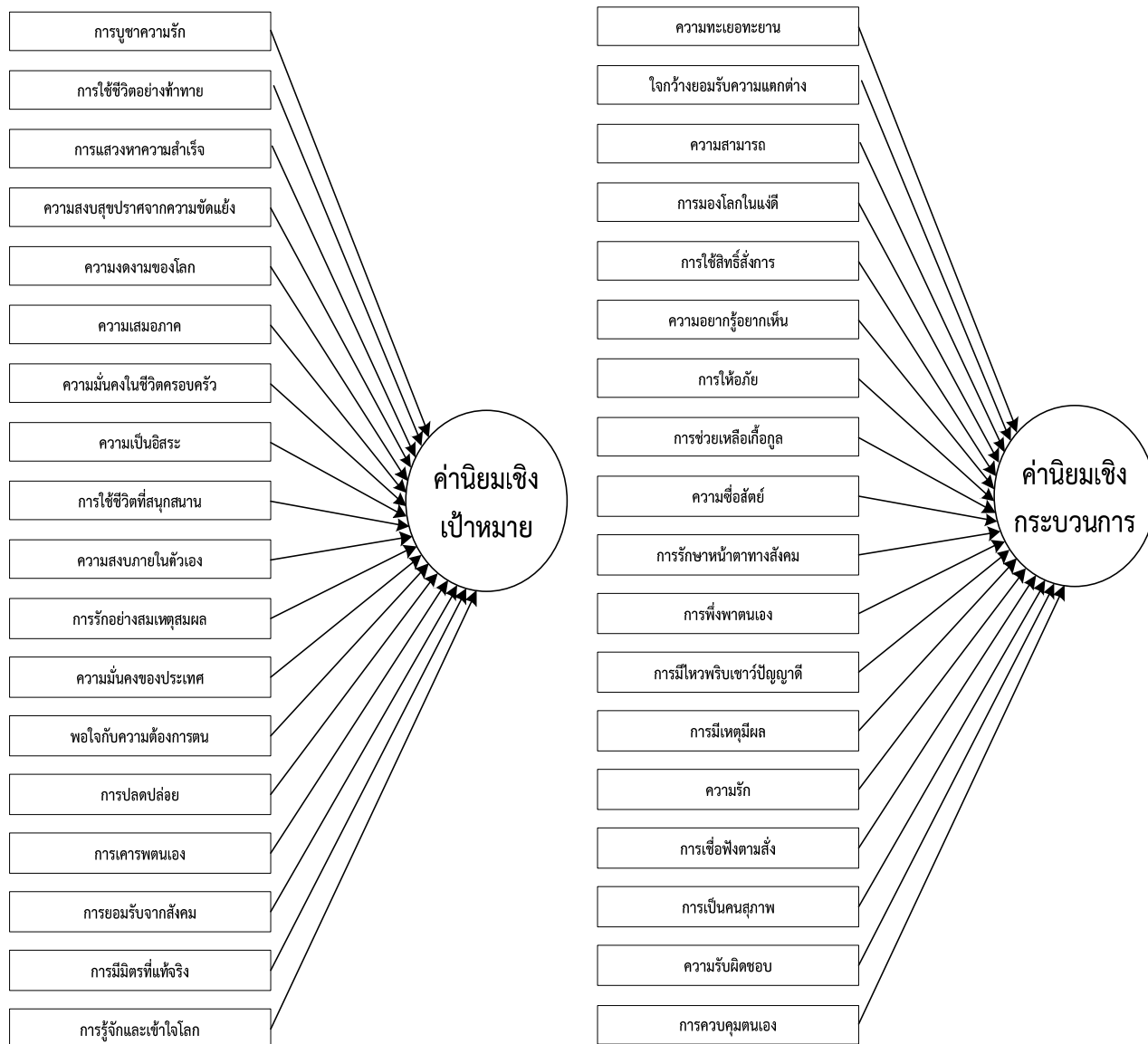
ค่านิยมส่วนบุคคลเชิงกระบวนการประกอบด้วย การควบคุมตนเอง (Self-Direction) การยึดถือปฏิบัติตามกฎ (Conformity) และการยึดถือความดีงาม (Virtuous) ในขณะที่ค่านิยมเชิงเป้าหมายประกอบด้วย การมองโลกตามความเป็นจริง (Self-Actualization) ความพอใจส่วนบุคคล (Hedonism) อุคตคตินิยม (Idealism) และค่านิยมด้านความมั่นคง (Security) นอกจากนี้ผลการศึกษาพบว่า การยึดถือปฏิบัติตามกฎ (Conformity) มีความสัมพันธ์เชิงลบต่อการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมซึ่งผู้วิจัยได้อภิปรายผลจากการศึกษาวิจัยพบว่า การยึดติดกับกฎระเบียบและมาตรฐานการบัญชีมากเกินไปทำให้การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมลดลง

จากงานวิจัยของ Georg, et al. (2008) ศึกษาเกี่ยวกับค่านิยมส่วนบุคคลของนักบัญชีในประเทศไทยโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบเกี่ยวกับค่านิยมส่วนบุคคลของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีจำนวน 126 คนและนักวิชาชีพที่กำลังปฏิบัติงานอยู่จำนวน 454 คน และเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเชิงสำรวจของ Schwartz (1992) ซึ่งพบว่านักศึกษาระดับปริญญาตรีและนักปฏิบัติงานนั้นมีความสำคัญกับค่านิยมส่วนบุคคลเหมือนกันคือ ให้ความสำคัญกับสุขภาพ (Healthy) และ ความมั่นคงปลอดภัยของครอบครัว (Family Security) ซึ่งชนิดของค่านิยมที่สำคัญที่สุดคือ ความมั่นคง (Security) และในขณะเดียวกันขนบธรรมเนียมประเพณี (Tradition) เป็นประเภทค่านิยมส่วนบุคคลที่มีความสำคัญน้อยที่สุด ในขณะที่เพศเป็นปัจจัยที่ทำให้ค่านิยมส่วนบุคคลมีความแตกต่างกัน โดยเพศชายมีค่านิยมเรื่องการบรรลุเป้าหมายในชีวิตสูงกว่าเพศหญิง และค่านิยมด้านตะวันตกกำลังส่งผลกระทบต่อปัจจัยด้านสังคมและวัฒนธรรมของจีน

George, Maureen & Fritz (2010) ศึกษา ค่านิยมส่วนบุคคลของการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาด้านบริหารธุรกิจ จำนวน 108 คนในประเทศแคนาดา โดยใช้แบบสอบถามเชิงสำรวจค่านิยมส่วนบุคคลของ Schwartz (1992) และใช้แบบทดสอบวัดจริยธรรม (Defined Issue Test: DIT) เพื่อวัดประเภทของการ วัตถุประสงค์ของจริยธรรมของกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว ผล การศึกษาพบว่าเพศไม่มีผลกระทบต่อระดับของการ ใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ในขณะที่ทั้งกลุ่มตัวอย่างชาย และหญิงให้ความสำคัญกับสุขภาพ (Healthy) และความมั่นคงปลอดภัยของครอบครัว (Family Security) เป็นอันดับแรกและเมื่อพิจารณาจากกลุ่มค่านิยม พบว่าเพศหญิงให้ความสำคัญกับกลุ่มค่านิยม ความเมตตากรุณา (Benevolence) ความพอใจส่วนบุคคล (Hedonism) และค่านิยมด้านความมั่นคง (Security) แต่เพศชายให้ความสำคัญกับกลุ่มค่านิยม ความพอใจส่วนบุคคล (Hedonism) การบรรลุเป้าหมาย (Achievement) และ การควบคุมตนเอง (Self-control) โดยเพศเป็นปัจจัยที่มีผลต่อค่านิยมส่วนบุคคลของ กลุ่มตัวอย่าง

Fleming, Chee, & Su (2010) ทดสอบ เปรียบเทียบระดับจริยธรรมของนักศึกษาโดย เปรียบเทียบกับนักวิชาชีพสอบบัญชีที่มีประสบการณ์ และสำหรับการเปรียบเทียบของเทียบนักศึกษานั้นยังมีการ เปรียบเทียบระหว่างนักศึกษาประเทศจีนและประเทศ สหรัฐอเมริกาอีกด้วย ผลปรากฏว่า นักศึกษาของ ประเทศจีนมีระดับของการใช้เหตุผลจริยธรรมผ่าน แบบจำลองที่ผู้วิจัยได้กำหนดสูงกว่าประเทศ สหรัฐอเมริกา ผลของการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของ ผู้สอบบัญชีต่ำกว่านักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่ทำการ ทดลอง

ดังนั้น จากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สะท้อนให้เห็นว่าค่านิยมส่วนบุคคลของผู้ประกอบ วิชาชีพและนักศึกษาในสาขาบริหารธุรกิจและบัญชีมี ความหลากหลาย และแตกต่างกันไปตามสภาพ แวดล้อม และวัฒนธรรมของแต่ละประเทศ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจว่าปัจจัยเกี่ยวกับค่านิยมส่วนบุคคล ของนักบัญชีมีองค์ประกอบใดบ้าง และมีค่านิยมใดที่ นักบัญชีให้ความสำคัญมากที่สุด โดยใช้แนวคิดของ Rokeach (1973) มาประยุกต์ใช้ในการสร้างกรอบ แนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดเกี่ยวกับค่านิยมตามแนวความคิดของ Rokeach (1973)

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัยประกอบด้วย ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือในการวิจัย และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษา สาขาวิชาการบัญชี ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 ของคณะ บริหารธุรกิจและศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลล้านนา ภาควิชาฯ เชียงใหม่ และคณะ

การบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน 533 คน โดยสาเหตุที่เลือกมหาวิทยาลัยทั้งสองแห่งเพราะเป็นสถาบันการศึกษาที่ปรับปรุง หลักสูตรบัญชีบัณฑิตให้สอดคล้องกับหลักสูตร ตัวอย่างของสภาวิชาชีพบัญชีที่มีการประกาศใช้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้ วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง และได้ แบบสอบถามตอบกลับจำนวน 489 คน ซึ่งได้แก่นักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีที่จบการศึกษาและกำลังจะ

เข้าสู่วิชาชีพบัญชีเพื่อเป็นผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีต่อไป โดยมีอัตราตอบกลับคิดเป็นร้อยละ 91.8

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถามการวัดค่านิยมส่วนบุคคลซึ่งพัฒนาขึ้นจากกรอบแนวคิดของ Rokeach (1973) และ Schwartz (1992) และได้ข้อคำถามทั้งหมด 27 ข้อ เป็นมาตรวัดประเมินค่า 7 ระดับ (เห็นด้วยอย่างยิ่ง-ไม่เห็นด้วยเลย) รวมทั้งแบบสอบถามข้อมูลทางประชากรศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่าง ขั้นตอนการพัฒนาแบบสอบถามเริ่มต้นจากการศึกษาตัวแปรเชิงโครงสร้างตามทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและนำค่านิยมของค่านิยมตามแนวคิดของ Rokeach (1973) จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาค่านิยมส่วนบุคคลในวิชาชีพบัญชีในระดับสากลพบว่า มีการศึกษาและพัฒนาแบบแนวคิดทฤษฎีเพิ่มเติมโดย Abdolmohammadi and Baker (2006) และ George et al. (2008) ซึ่งศึกษากับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาบัญชีในประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศจีนตามลำดับ โดยมีการปรับเปลี่ยนข้อคำถามให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในวิชาชีพบัญชี ซึ่งทีมวิจัยได้รวบรวมข้อคำถามทั้งหมดจากทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากนั้นนำแบบสอบถามฉบับภาษาอังกฤษแปลเป็นภาษาไทยโดยทีมวิจัย จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาอังกฤษสองท่านแปลแบบสอบถามฉบับภาษาไทยกลับเป็นภาษาอังกฤษ และนำผลการแปลจากทั้งสองท่านมาเปรียบเทียบกันและปรับแต่งคำให้เหมาะสม ขั้นตอนถัดมาจะนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบและให้ความเห็นชอบด้านเนื้อหาเพื่อตรวจสอบความเชื่อมั่นเชิงเนื้อหา ขั้นตอนต่อมา นำแบบสอบถามที่ปรับแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญทดสอบ (try-out) กับนักศึกษาสาขาการบัญชีชั้นปีสุดท้ายจำนวน 30 คนซึ่งมีลักษณะใกล้เคียง

กับกลุ่มตัวอย่าง ในการทดสอบนี้จะเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีโดยสมัครใจ (Voluntary) เพื่อทดสอบความเข้าใจและความเป็นตัวแทนของข้อคำถามว่าสื่อสารความหมายได้ตรงกับที่ผู้วิจัยต้องการจะศึกษาหรือไม่ เมื่อทดสอบเครื่องมือในการเก็บข้อมูลเรียบร้อยแล้ว จึงแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง

การสร้างและวัดคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยให้ความสำคัญกับการสร้างความมั่นใจให้กับผู้ตอบแบบสอบถามว่าข้อมูลที่สอบถามจะถือเป็นชั้นความลับ คำตอบที่ให้เลือกและถูกเลือกจะไม่มีคำตอบถูกหรือผิด ซึ่งเนื้อหาที่จำเป็นเหล่านี้จะปรากฏบนแบบสอบถามที่ใช้วัดค่านิยมของบุคคล โดยแบบสอบถามที่ออกแบบนี้คาดว่าจะตอบแล้วเสร็จได้ภายใน 10-15 นาที การวัดตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมส่วนบุคคลของนักศึกษาการบัญชีของไทยนั้นตามแนวคิดหลักของ Rokeach (1973) และเพิ่มเติมโดย Giacomino and Akers (1998) และ Abdolmohammadi and Baker (2006) แบ่งเป็น 2 ด้าน หลักๆ คือ ค่านิยมเชิงเป้าหมาย และค่านิยมเชิงกระบวนการ โดยคำถามที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมนั้น ด้านละ 14 และ 13 ข้อคำถาม ตามลำดับ ตัวอย่างเช่น องค์ประกอบการยึดมั่นการปฏิบัติตามกฎระเบียบคือ ค่านิยมส่วนบุคคลที่สะท้อนให้เห็นถึงการเป็นผู้มีอารยะ สุภาพ และรู้จักปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม องค์ประกอบนี้วัดจากข้อคำถาม 4 ข้อคือ การเป็นคนสุภาพหรือบุคลิกภาพที่ดีเป็นสิ่งจำเป็น (Polite) เราควรเป็นผู้ที่เชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่ง (Obedient) เมื่อได้รับมอบหมายงาน ฉันเป็นคนที่มีความรับผิดชอบสามารถไว้วางใจให้ทำงานได้ (Responsible) และฉันรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย (Clean) รายละเอียดข้อคำถามแต่ละองค์ประกอบแสดงไว้ในภาคผนวก 1

แบบสอบถามจะปรากฏทั้งข้อมูลประชากรและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการวัดมูลค่าของบุคคล โดย

ตัวชี้วัดทั้ง 27 ตัวแปร จะถูกทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Correlation) หากพบว่ามีค่า Factor Loading เกิน 0.5 ก็จะทำให้การจัดกลุ่มตัวแปรใหม่ตามวิธี Confirmatory Factor Analysis ต่อไป นอกจากนี้ผู้วิจัยทดสอบความเชื่อมั่นของข้อคำถามโดยใช้ Cronbach's α และความเชื่อมั่นประกอบและควบคุมระยะเวลาการเก็บข้อมูลให้เหมาะสมเพื่อให้แน่ใจว่าข้อมูลที่ได้รับมาก่อนและหลังมีความเชื่อมั่นของการตอบแบบสอบถามไม่แตกต่างกัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ประกอบด้วย ข้อมูลแบบพรรณนาด้วยค่าเฉลี่ย (Mean) และความถี่ (Frequency) ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลแบบอ้างอิงชั้นสูง ได้แก่ การวิเคราะห์องค์ประกอบยืนยัน ทั้งนี้เนื่องจากการทดสอบสมมติฐานเบื้องต้นพบว่า การแจกแจงของข้อมูลนั้นไม่เป็นปกติ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใช้การประมาณค่าวิธีกำลังสองน้อยที่สุดไม่ถ่วงน้ำหนัก ซึ่งเหมาะสมกับการประมาณค่าสำหรับข้อมูลที่มีการแจกแจงแบบไม่ปกติ (สุวิมล ติรภานันท์, 2553)

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์กลุ่มค่านิยมส่วนบุคคลแบ่งออกเป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มแรกเรียกว่าเป็นค่านิยมเชิงเป้าหมาย และกลุ่มที่สองเป็นค่านิยมเชิงกระบวนการ ผลจากการศึกษาพบว่าองค์ประกอบค่านิยมส่วนบุคคลเชิงกระบวนการประกอบด้วย การควบคุมตนเอง การยึดถือปฏิบัติตามกฎ และการยึดถือความดีงาม ในขณะที่ค่านิยมเชิงเป้าหมายประกอบด้วย การมองโลกตามความเป็นจริง ความพอใจส่วนบุคคลอุดมคตินิยม และค่านิยมด้านความมั่นคง ดังภาพประกอบ 2

ตาราง 1 แสดงผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ในส่วนแรกแสดงค่าสถิติที่บ่งชี้ถึงระดับความสอดคล้องระหว่างข้อมูลเชิงประจักษ์กับโมเดลวิเคราะห์องค์ประกอบ ค่าไคสแควร์เป็นสถิติที่ใช้ประเมินว่าโมเดลเข้าได้ดีกับข้อมูล ถ้าไคสแควร์ยิ่งมากโมเดลก็จะไม่กลมกลืนกับข้อมูลซึ่งถ้าค่า χ^2 / df มีค่าระหว่าง 2-3 ถือว่าโมเดลมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ในระดับที่ยอมรับได้ (Schemelleh-Engel & Müller, 2003) ค่า RMSEA ซึ่งเป็นเกณฑ์หนึ่งที่ได้รับคามนิยมอย่างมากในการพิจารณาว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์หรือไม่ ซึ่งค่า RMSEA ไม่ควรเกิน 0.08 ผลการวิเคราะห์พบว่าค่า RMSEA เท่ากับ 0.063 ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าโมเดลมีความกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ สอดคล้องกับค่า CFI IFI GFI และ AGFI ควรมีค่าไม่เกิน 0.9 (Bryne, 1998) นอกจากนั้นการประเมินความสอดคล้องของข้อมูลกับโมเดลพบว่ากลุ่มตัวชี้วัดดังกล่าวมีค่าเกิน 0.9 ทั้งหมดซึ่งบ่งชี้ว่าโมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ค่า Standardized RMR ซึ่งต้องมีค่าน้อยที่สุด (0.05 หรือน้อยกว่า) ค่า Standardized RMR เท่ากับ 0.072 ซึ่งอยู่ในระดับที่ยอมรับได้

ตาราง 1 ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของโมเดลตามสมมติฐานกับข้อมูล

Goodness of Fit	
χ^2	868.81
Df	314
χ^2 / df	2.76
Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA)	0.063
Comparative Fit Index (CFI)	0.96
Incremental Fit Index (IFI)	0.96
Goodness-of-Fit Index (GFI)	0.97
Adjusted Goodness-of-Fit Index (AGFI)	0.97
Standardized Root Mean Square Residual (RMR)	0.072

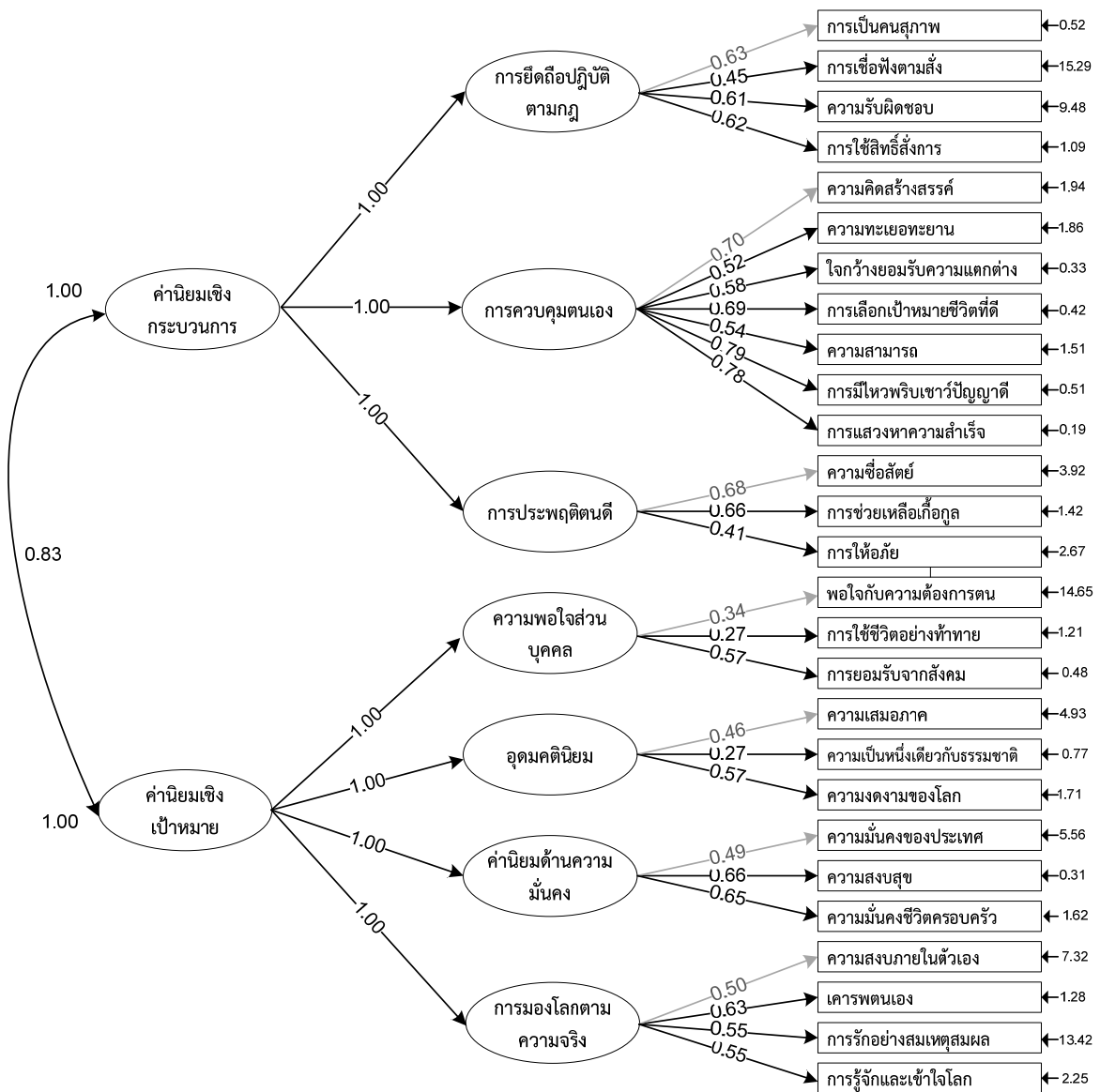
ตาราง 2 แสดงผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน อันประกอบด้วยน้ำหนักองค์ประกอบ ค่าสถิติน้ำหนักองค์ประกอบ และค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) ในการวิเคราะห์องค์ประกอบ น้ำหนักองค์ประกอบเป็นปัจจัยสำคัญในการพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างตัวบ่งชี้กับองค์ประกอบ น้ำหนักองค์ประกอบที่สูงจะสะท้อนถึงความเที่ยงตรงเชิงเหมือน (Convergent Validity) ค่าที่แสดงไว้ในตาราง 2 แสดงว่าน้ำหนักองค์ประกอบทุกค่าที่กำหนดข้อมูลจำเพาะของโมเดลวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันแตกต่างจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าองค์ประกอบกลุ่มค่านิยมทั้งหมดสามารถอธิบายได้ด้วยตัวบ่งชี้

นอกจากนี้ ค่าที่แสดงไว้ในตาราง 2 แสดงค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) หรือ ความเชื่อมั่นรายข้อในการวัดอันเป็นค่าที่ระบุสัดส่วนความแปรผันระหว่างตัวบ่งชี้กับองค์ประกอบรวมอันเป็น

ค่านิยมส่วนบุคคลที่ต้องการศึกษาในงานวิจัยนี้ ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ในระดับสูงจะสะท้อนให้เห็นถึงค่าความเชื่อมั่นสูง โดยตัวบ่งชี้ที่มีค่าความเชื่อมั่นสูงที่สุดได้แก่ การมีไหวพริบเชาวน์ปัญญาและการแสวงหาความสำเร็จ ในขณะที่ตัวบ่งชี้ที่มีค่าความเชื่อมั่นต่ำสุด ได้แก่ การใช้ชีวิตอย่างทำพายุพอใจกับความต้องการตนและความงดงามของโลกตามลำดับ ค่าที่แสดงไว้ในตาราง 3 แสดงความเชื่อมั่นเชิงประกอบ (Composite Reliability) และความแปรปรวนเฉลี่ยที่สกัดแล้ว (Average Variance Extracted) ความเชื่อมั่นเชิงประกอบจะสะท้อนว่าชุดของตัวแปรสังเกตได้สามารถวัดตัวแปรแฝงที่เป็นโครงสร้างได้ดีเพียงใด โดยค่านี้อาจมีค่าไม่น้อยกว่า 0.6 – 0.7 ถือว่ายอมรับได้ แต่หากมีค่ามากกว่า 0.7 ถือว่ามีความเชื่อมั่นสูง (Hair et al., 2010) ค่าที่แสดงไว้ในตาราง 3 แสดงค่าความเชื่อมั่นเชิงประกอบของตัวแปรแฝงที่มีค่าเกิน 0.6 ได้แก่ การยึดถือปฏิบัติตามกฎหมาย การควบคุมตนเอง การยึดถือ

ความดีงาม การมองโลกตามความเป็นจริง และ ค่านิยมด้านความมั่นคงซึ่งสะท้อนให้เห็นว่า ชุดของตัวแปรชีวิตมีความสอดคล้องภายในและมีความเชื่อมั่นในการรวมตัว ในขณะที่ตัวแปรแฝงที่มีค่าความเชื่อมั่นเชิงประจักษ์ต่ำมากคือ ความพอใจส่วนบุคคล และ อุดมคตินิยม สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ค่าความแปรปรวนเฉลี่ยที่สกัดแล้วซึ่งทุกปัจจัย ค่าเฉลี่ยต่ำกว่า

เกณฑ์คือ 0.5 มีความหมายว่า ความแปรปรวนจากความคลาดเคลื่อนในการวัดมีค่ามากกว่าปริมาณความแปรปรวนในกลุ่มตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมดที่อธิบายโดยตัวแปรโครงสร้าง สาเหตุสำคัญเกิดจากความเชื่อมั่นรายตัวบ่งชี้มีค่าต่ำ ดังค่าที่แสดงไว้ในตาราง 2 โดยเฉพาะตัวบ่งชี้ค่านิยมกลุ่มความพอใจส่วนบุคคลและอุดมคตินิยม

ภาพประกอบ 2 ผลการวิจัยเกี่ยวกับค่านิยมส่วนบุคคลตามแนวความคิดของ Rokeach (1973)

ตาราง 2 Factor loading ค่า t-value ค่า Squared Multiple Correlation และ Cronbach's α

ค่านิยมเชิงกระบวนการ				ค่านิยมเชิงเป้าหมาย			
	Standardized Factor loading	t-value	Squared Multiple Correlation		Standardized Factor loading	t-value	Squared Multiple Correlation
การยึดถือปฏิบัติตามกฎ (cronbach's $\alpha=0.506$)				ความพอใจส่วนบุคคล (cronbach's $\alpha=0.309$)			
▪ การเป็นคนสุภาพ	0.63		0.39	▪ พอลใจกับความตึงเครียด	0.34		0.11
▪ การเชื่อฟังตามสั่ง	0.45	0.20	0.20	▪ การใช้ชีวิตอย่างท้าทาย	0.27	5.25**	0.08
▪ ความรับผิดชอบ	0.61	0.20	0.37	▪ การยอมรับจากสังคม	0.57	5.58**	0.33
▪ การใช้สิทธิ์สั่งการ	0.62	0.20	0.39				
การรู้จักควบคุมตนเอง (cronbach's $\alpha=0.773$)				อุดมคตินิยม (cronbach's $\alpha=0.342$)			
▪ ความคิดสร้างสรรค์	0.70		0.49	▪ ความเสมอภาค	0.46		0.21
▪ ความทะเยอทะยาน	0.52	10.08**	0.27	▪ ความเป็นหนึ่งเดียวกับธรรมชาติ	0.41	7.54**	0.17
▪ ใจกว้างยอมรับความต่าง	0.58	8.89**	0.33	▪ ความงดงามของโลก	0.33	5.77**	0.11
▪ การเลือกเป้าหมายชีวิตที่ดี	0.69	9.25**	0.48				
▪ ความสามารถ	0.54	9.31**	0.29	ค่านิยมด้านความมั่นคง (cronbach's $\alpha=0.656$)			
▪ การมีไหวพริบไหวปัญญา	0.79	9.48**	0.63	▪ ความมั่นคงของประเทศ	0.49		0.24
▪ การแสวงหาความสำเร็จ	0.78	9.94**	0.61	▪ ความสงบสุข	0.66	7.67**	0.43
				▪ ความมั่นคงชีวิตครอบครัว	0.65	8.58**	0.42
การยึดถือความดีงาม (cronbach's $\alpha=0.481$)				การมองโลกตามความจริง (cronbach's $\alpha=0.600$)			
▪ ความซื่อสัตย์	0.68		0.46	▪ ความสงบภายในตัวเอง	0.50		0.25
▪ การช่วยเหลือเกื้อกูล	0.66	8.15**	0.44	▪ เคารพตนเอง	0.63	4.37**	0.39
▪ การให้อภัย	0.41	7.30**	0.17	▪ การรักอย่างสมเหตุสมผล	0.55	4.12**	0.30
				▪ การรู้จักและเข้าใจโลก	0.55	4.62**	0.30

* ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ** ที่ระดับนัยสำคัญ 0.01

ตาราง 3 ค่าความเชื่อมั่นเชิงองค์ประกอบและความแปรปรวนที่สกัดแล้ว

กลุ่มค่านิยมส่วนบุคคล (ตัวแปรแฝง)	Composite Reliability	Average Variance Extracted
การยึดถือปฏิบัติตามกฎ	0.66	0.33
การรู้จักควบคุมตนเอง	0.84	0.44
การยึดถือความดีงาม	0.61	0.35
ความพอใจส่วนบุคคล	0.35	0.17
อุดมคตินิยม	0.36	0.16
ค่านิยมด้านความมั่นคง	0.62	0.36
การมองโลกตามความเป็นจริง	0.64	0.31

สรุปและอภิปรายผล

ประการแรก จากผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องของโมเดลตามสมมติฐานกับข้อมูลพบว่า โมเดลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ส่วนผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ประกอบด้วย น้ำหนักองค์ประกอบ ค่าสถิติของน้ำหนักองค์ประกอบ และค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ สอดคล้องกับแบบจำลองโครงสร้างค่านิยมตามแนวคิดของ Rokeach (1976) ยกเว้น ความคิดสร้างสรรค์ การเลือกเป้าหมายชีวิตที่ดี การแสวงหาความสำเร็จ และความเป็นอันหนึ่งเดียวกับธรรมชาติ ที่คณะผู้วิจัยได้พัฒนาเพิ่มเติมจากงานของ Abdolmohammadi and Baker (2006) ซึ่งเคยศึกษาค่านิยมส่วนบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในประเทศสหรัฐอเมริกาไว้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษารั้งนี้ทั้งนี้คำอธิบายที่อาจเป็นไปได้คือ เนื่องจากวัฒนธรรมที่ต่างกัน เนื่องจากในประเทศสหรัฐอเมริกานั้นใช้มาตรฐานการบัญชีซึ่งมีพื้นฐานแบบกฎระเบียบ (Rule-based) หรือยึดถือกฎระเบียบในการพิจารณาเป็นหลัก แต่ในประเทศไทยใช้มาตรฐานการบัญชีซึ่งมีพื้นฐานแบบหลักเกณฑ์ (Principle-based) กล่าวคือ ไม่ใช่กฎระเบียบในการพิจารณาเพียงอย่างเดียว แต่ให้ใช้ดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพในการพิจารณาด้วย ดังนั้น ข้อคำถามการวัดดังกล่าวจึงอาจไม่สามารถวัดการยึดถือกฎระเบียบของนักบัญชีในประเทศไทยได้ โดยข้อสังเกตดังกล่าวสอดคล้องกับผลการศึกษาของ George et al. (2008) ซึ่งนำกรอบแนวคิดของ Schwartz (1992) มาศึกษากับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาบัญชีในประเทศจีนและพบว่า ประเภทของค่านิยมส่วนบุคคลและค่านิยมเชิงวิชาชีพของนักศึกษาบัญชีในประเทศจีนแตกต่างจากค่านิยมของนักศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา โดย George et al. (2008) ตั้งข้อสังเกตว่าวัฒนธรรมในกลุ่มประเทศตะวันออกมี

อิทธิพลทำให้นักศึกษาสาขาวิชาบัญชีในประเทศจีนยึดถือค่านิยมเชิงวิชาชีพบัญชีแตกต่างจากนักศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งผลการศึกษารั้งนี้อาจเป็นเพราะวัฒนธรรมที่ต่างกันเช่นเดียวกับผลการศึกษาของ George et al. (2008)

ประการที่สอง ค่าความเชื่อมั่นเชิงองค์ประกอบและความแปรปรวนที่สกัดแล้ว ตามตาราง 3 สรุปได้ว่าชุดของตัวแปรมีความสอดคล้องภายในและมีความเชื่อมั่นในการรวมตัว ยกเว้น ความพอใจส่วนบุคคลและอุดมคติ ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่นรายตัวบ่งชี้เท่ากับ 0.08-0.33 ทั้งนี้ อาจเกิดจากขนาดตัวอย่างซึ่งน้อยเกินไป ในกรณีที่ตัวแปรแฝงมากกว่า 6 ตัวและมีค่า Community น้อยกว่า 0.5 ต้องใช้กลุ่มตัวอย่างมากกว่า 500 (สุวิมล ติรกานันท์, 2553) นอกจากนี้ จำนวนข้อคำถามในแบบสอบถามที่มีจำนวนมากเกินไปทำให้กลุ่มตัวอย่างบางส่วนไม่ได้ตอบคำถามด้วยความเข้าใจ อันสอดคล้องกับผลการทดสอบค่า Cronbach's α ซึ่งมีค่าต่ำเช่นเดียวกันในสองกลุ่มค่านิยมส่วนบุคคลนี้

ประการที่สาม การนำแบบจำลองค่านิยมส่วนบุคคลตามแนวคิดของ Rokeach (1973) มาศึกษาในประเทศไทยพบว่าแบบจำลองค่านิยมส่วนบุคคลมีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยค่านิยมส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีประกอบด้วยกลุ่มค่านิยมสองกลุ่ม กลุ่มแรกเรียกว่าเป็นค่านิยมเชิงเป้าหมายและกลุ่มที่สองเป็นค่านิยมเชิงกระบวนการ องค์ประกอบค่านิยมส่วนบุคคลเชิงกระบวนการประกอบด้วย การยึดถือปฏิบัติตามกฎ การควบคุมตนเอง และการยึดถือความดีงาม ในขณะที่ค่านิยมเชิงเป้าหมายประกอบด้วย การมองโลกตามความเป็นจริง ความพอใจส่วนบุคคล อุดมคตินิยม และค่านิยม

ด้านความมั่นคง สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Abdolmohammadi and Baker (2006) ซึ่งศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมกับค่านิยมส่วนบุคคลของนักศึกษาในประเทศสหรัฐอเมริกาโดยอาศัยเกี่ยวกับค่านิยมส่วนบุคคลตามแนวคิดเรื่องค่านิยมส่วนบุคคลของ Rokeach (1973) และผลการศึกษา Abdolmohammadi and Baker (2006) วิเคราะห์องค์ประกอบของค่านิยมได้ 7 องค์ประกอบ ได้แก่ การควบคุมตนเอง การยึดถือปฏิบัติตามกฎ การยึดถือความดีงาม การมองโลกตามความเป็นจริง ความพอใจส่วนบุคคล อุดมคติ นิยม และค่านิยมด้านความมั่นคง ซึ่งสอดคล้องกับดังที่แสดงไว้ตามภาพประกอบ 2 แสดงผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน ซึ่งสอดคล้องกับแบบจำลองโครงสร้างค่านิยมตามแนวคิดของ Rokeach (1976) อย่างไรก็ตาม การศึกษาครั้งนี้ค้นพบตัวบ่งชี้ซึ่งไม่ได้รวมอยู่ในแบบจำลองตามแนวคิดของ Rokeach (1976) เช่น ความคิดสร้างสรรค์ การเลือกเป้าหมายชีวิตที่ดี การแสวงหาความสำเร็จ และความเป็นหนึ่งเดียวกับธรรมชาติ ทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนาเพิ่มเติมโดย Abdolmohammadi and Baker (2006) ซึ่งเคยศึกษาค่านิยมส่วนบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีในประเทศสหรัฐอเมริกาไว้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้

อย่างไรก็ดี ตาราง 2 ระบุว่าองค์ประกอบค่านิยมเชิงกระบวนการ กลุ่มการยึดถือปฏิบัติตามกฎ ซึ่งมีน้ำหนักองค์ประกอบที่แตกต่างจากศูนย์อย่างไม่น่าสำคัญทางสถิติ และแสดงให้เห็นว่าตัวบ่งชี้ การเป็นคนสุภาพ การเชื่อฟังตามสั่ง ความรับผิดชอบ และการใช้สิทธิสั่งการ ไม่สามารถอธิบายองค์ประกอบค่านิยมส่วนบุคคลกลุ่มการยึดถือปฏิบัติตามกฎได้ และมีความแตกต่างจากงานวิจัยอื่นเช่นงานวิจัยในประเทศสหรัฐอเมริกาของ Schwartz (1992) และ

Giacomino and Akers (1998) นอกจากนี้ค่านิยมอุดมคตินิยม การยึดถือปฏิบัติตามกฎ และการยึดถือความดีงามนั้น เป็นค่านิยมที่จำเป็นสำหรับนักบัญชีมืออาชีพเพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อสังคม ความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ ความสามารถในการรักษาความลับ ตามมาตรฐานการศึกษาการบัญชีระหว่างประเทศ (สันสกฤต วิจิตรเลขการ, 2549) ในขณะที่ค่านิยมการมองโลกตามความเป็นจริง ความพอใจส่วนบุคคล และค่านิยมด้านความมั่นคงจะช่วยเสริมสร้างความระมัดระวังให้กับนักบัญชีในการรายงานข้อมูลทางการเงินต่อสาธารณชน (George et al., 2008)

ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบในแต่ละประเด็น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเชิงวิชาการเพื่อพัฒนารายงานการวิจัยเพื่อส่งเสริมการนำค่านิยมส่วนบุคคลเพื่อพัฒนาปรับใช้กับนักศึกษาการบัญชี ดังนี้

ข้อเสนอแนะทางวิชาการ

ค่านิยมส่วนบุคคล เป็นความเชื่อที่แต่ละบุคคลเห็นว่ามีคุณค่าที่จะนำมาเป็นแนวทางในการพิจารณาหรือกระทำสิ่งต่างๆ และใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต การศึกษาในระดับสากลระบุว่าระดับของค่านิยมส่วนบุคคลส่งผลต่อการตัดสินใจเชิงจริยธรรมที่ต่างกัน (Abdolmohammadi and Baker, 2006; Fleming et al., 2009) โดยเฉพาะผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่ผลการปฏิบัติงานมีผลกระทบต่อสังคมและเศรษฐกิจ (Watt & Zimmerman, 1983) สังคมและผู้ใช้ข้อมูลคาดหวังว่านักวิชาชีพบัญชีต้องมีค่านิยมส่วนบุคคลที่ดีเพื่อประสิทธิภาพของผลงานที่นำเสนอ (Sweeney & Costello, 2009) ค่านิยมส่วนบุคคลตามแนวคิดของ Rokeach ประกอบไปด้วยค่านิยมส่วนบุคคลเชิงกระบวนการและค่านิยมส่วนบุคคล

บุคคลเชิงเป้าหมาย โดย Abdolmohammadi and Baker (2006) ทดสอบแนวคิดของ Rokeach กับกลุ่มนักศึกษาบัญชีในประเทศสหรัฐอเมริกาและพบว่า องค์ประกอบค่านิยมส่วนบุคคลเชิงกระบวนการประกอบด้วย องค์ประกอบย่อยคือ การควบคุมตนเอง การยึดถือปฏิบัติตามกฎ และการยึดถือความดีงาม ในขณะที่ค่านิยมเชิงเป้าหมายประกอบด้วย การมองโลกตามความเป็นจริง ความพอใจส่วนบุคคล อุดมคตินิยม และค่านิยมด้านความมั่นคง ซึ่ง คณะผู้วิจัยได้ใช้แบบจำลองของ Abdolmohammadi and Baker (2006) นี้ในการวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันเกี่ยวกับตัวแปรค่านิยมส่วนบุคคลนั้น ผลที่ได้จากการวิจัยพบว่า แบบจำลองกับข้อมูลเชิงประจักษ์มีความกลมกลืนกัน โดยที่นักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีควรมีค่านิยมส่วนบุคคลในด้านองค์ประกอบค่านิยมส่วนบุคคลเชิงกระบวนการ ประกอบด้วย การควบคุมตนเอง การยึดถือปฏิบัติตามกฎและการยึดถือความดีงาม ในขณะที่ค่านิยมเชิงเป้าหมายประกอบด้วย การมองโลกตามความเป็นจริง ความพอใจส่วนบุคคล อุดมคติ และค่านิยมด้านความมั่นคง ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันพบว่า ข้อมูลเชิงประจักษ์จากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาการบัญชีมีความสอดคล้องกับแบบจำลองเชิงทฤษฎีของ Abdolmohammadi & Baker (2006)

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไปในอนาคต ผู้ที่สนใจในประเด็นเดียวกันนี้ ควรศึกษาเพิ่มเติมโดยอาจเปรียบเทียบแบบจำลองในลักษณะของการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่างพหุ (Multi-group) เช่น เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างเพศชายกับเพศหญิง ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตกับนักบัญชี รวมทั้งอาจศึกษาเปรียบเทียบค่านิยมของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษากับผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เพื่อศึกษา

ความไม่แปรเปลี่ยนของแบบจำลองซึ่งจะทำให้ทราบถึงองค์ประกอบของค่านิยมส่วนบุคคลของนักบัญชีไทยอย่างแท้จริง และเพื่อนำผลการศึกษาดังกล่าวไปพัฒนาวิชาชีพบัญชี

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ประการแรก สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์ควรให้ความสำคัญกับการศึกษาค่านิยมเชิงวิชาชีพบัญชี เนื่องจากมาตรฐานการศึกษาบัญชีระหว่างประเทศให้ความสำคัญกับการศึกษาและพัฒนาค่านิยมเชิงวิชาชีพที่เหมาะสมกับนักศึกษาสาขาบัญชี ดังนั้น สภาวิชาชีพบัญชีฯ อาจส่งเสริมให้มีการศึกษาและพัฒนาเครื่องมือวัดค่านิยมให้สมบูรณ์มากขึ้น ประการถัดมาสภาวิชาชีพบัญชีฯ อาจพิจารณานำเครื่องมือวัดค่านิยมเชิงวิชาชีพมาใช้เป็นเครื่องมือประการหนึ่งในการวัดระดับค่านิยมเชิงวิชาชีพของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาตามหลักสูตรตัวอย่างของสภาวิชาชีพบัญชีฯ ซึ่งอาจเป็นแนวทางหนึ่งในการส่งเสริมค่านิยมที่ถูกต้องแก่นักศึกษาระดับทั่วประเทศ

ประโยชน์ของงานวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ให้ประโยชน์หลายประการประการแรก การนำแนวคิดเกี่ยวกับค่านิยมส่วนบุคคลมาศึกษากับกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี เป็นประโยชน์ในการประยุกต์ตัววัดค่านิยมส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาซึ่งอาจนำไปใช้กับกลุ่มผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี เช่น ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตหรือนักบัญชีเพื่อการศึกษาอื่นในอนาคต เช่น ผลกระทบของค่านิยมส่วนบุคคลที่มีต่อพฤติกรรมผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีได้ ประการถัดมาความเข้าใจในองค์ประกอบค่านิยมส่วนบุคคลของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในปัจจุบันสามารถนำไปใช้เป็น

แนวทางในพัฒนาการศึกษาด้านบัญชีและหลักสูตรสาขาวิชาการบัญชีได้ ทั้งนี้ คณะกรรมการมาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศกำหนดค่านิยมส่วนบุคคลที่จำเป็นสำหรับนักศึกษาเพื่อให้มีความรับผิดชอบต่อสังคม ความซื่อสัตย์ต่อวิชาชีพ ความสามารถในการรักษาความลับ (สันสกฤต วิจิตรเลขการ, 2549) การใช้องค์ประกอบค่านิยมส่วนบุคคลในการประเมินผลการศึกษาตามหลักสูตรตัวอย่างอาจก่อให้เกิดกระบวนการพัฒนาที่ถูกต้อง มีแนวทางสำหรับการพัฒนาส่งเสริมคุณค่าส่วนบุคคลของนักศึกษา โดยเฉพาะนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศในฐานะผู้ประกอบการวิชาชีพ ที่มีความรู้ความสามารถและมีจริยธรรม สัมกับความคิดหวังของสังคม

ข้อจำกัดงานวิจัย

งานวิจัยนี้มีข้อจำกัดบางประการ ข้อจำกัดประการแรกคือ ขนาดตัวอย่างซึ่งมีจำนวนน้อย จากโมเดลที่ต้องการศึกษานั้นควรมีขนาดตัวอย่างมากกว่า 500 คนขึ้นไป (สุวิมล ตีรกานันท์, 2553) แต่เนื่องจากการเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมดยังไม่ได้ขนาดตัวอย่างที่เพียงพอกับการวัด ประการถัดมาคือ จำนวนข้อคำถามในแบบสอบถามที่มีจำนวนมากเกินไปทำให้กลุ่มตัวอย่างบางส่วนไม่ได้ตอบคำถามด้วยความเข้าใจ ทั้งนี้ข้อคำถามทั้งหมดแปลจากต้นฉบับภาษาอังกฤษจึงอาจมีข้อคำถามบางข้อที่ไม่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษาโดยตรงและไม่สามารถเป็นตัวแทนวัดค่านิยมส่วนบุคคลของนักบัญชีไทยที่มีบริบท วัฒนธรรมแตกต่างจากประเทศตะวันตกได้ ข้อจำกัดประการสุดท้ายคือ เนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 87 เป็นนักศึกษาเพศหญิง ซึ่งโดยทฤษฎีแล้วเพศหญิงจะมีค่านิยมที่แตกต่างจากเพศชาย (Rokeach, 1976) ดังนั้น ตัวแปรด้านเพศ

อาจมีผลต่อการศึกษาครั้งนี้ได้ อย่างไรก็ตามทีมวิจัยไม่ได้ศึกษาแยกเป็นกลุ่มตัวอย่างพหุ เพื่อเปรียบเทียบค่านิยมเชิงวิชาชีพบัญชีของนักศึกษาเพศชายกับนักศึกษาเพศหญิง ด้วยข้อจำกัดด้านจำนวนกลุ่มตัวอย่าง

เอกสารอ้างอิง

- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา. (2553). สถิติจำนวนนักศึกษาประจำภาคการศึกษา 2553. สืบค้นจาก http://academic.rmutl.ac.th/2009/pdf/15_cong/static1-53.pdf.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา. (2553). ข้อมูลภาวะการณ์มีงานทำของบัณฑิต. สืบค้นจาก <http://www.qabala.rmutl.ac.th>.
- สุวิมล ตีรกานันท์. (2553). การวิเคราะห์ตัวแปรพหุในงานวิจัยทางสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2552). หลักสูตรตัวอย่างบัญชีบัณฑิต. สืบค้นจาก <http://www.fap.or.th/files/announce/fapannounce/5-2553.pdf>.
- สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์. (2556). มาตรฐานการศึกษาระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพบัญชี. สืบค้นจาก http://www.fap.or.th/st_eduit.php.
- สร้อยหทัย พัดเงิน. (2550). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยบางประการกับค่านิยมในการพึ่งตนเองของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาพาณิชยกรรม สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร เขต 1.(วิทยานิพนธ์ มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).

- สันสกฤต วิจิตรเลขการ. (2549). *คุณสมบัติของนักบัญชีมืออาชีพตามข้อกำหนดของ IES*. สืบค้นจาก <http://utcc2.utcc.ac.th/vraccountant/index.php?mod=Knowledge&file=saraview&saralD=30>.
- อรุณ รักรธรรม. (2540). *ทฤษฎีองค์การ : ศึกษาเชิงมนุษยสัมพันธ์*. กรุงเทพมหานคร, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- Abdolmohammadi, M. J. & Baker, C. R. (2006). Accountants' value preferences and moral reasoning. *Journal of Business Ethics*, 69(Spring), 11-25.
- Advisory Committee on the Auditing Profession (ACAP). (2008). *Final Report*. pp. Retrieved from <http://www.treas.gov/offices/domestic-finance/acap/docs/final-report.pdf>.
- Breda, S. and Fiona, C. (2009). Moral intensity and ethical decision-making : An empirical examination of undergraduate accounting and business students. *Accounting Education : an international journal*, 18(1) February : 75-79.
- Bloch, J., Brewer, C. P., & Stout, D. E. (2012). Responding to the leadership needs of the accounting profession: A module for developing a leadership mindset in accounting students. *Issues in Accounting Education*, 27(2), 525-554.
- Byrne, B. M. (1998). *Structural equation modeling with LISREL, PRELIS, and SIMPLIS: Basic concepts, applications, and programming*. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates, Inc.
- Crain, W.C. (1985). *Theories of Development*. Prentice-Hall, 118-136.
- Fleming, M. D., Chee, W. C., & Wenbing, Su. (2009). An exploratory study of Chinese accounting students' and auditors' audit-specific ethical Reasoning. *Journal of Business Ethics*, (94), 353-369.
- George, L., Zhenzhong, M., JianAn, C., & He, Zhang. (2008). A comparison of personal values of Chinese accounting practitioners and students. *Journal of Business Ethics*, (88), 59-76.
- George, L., Maureen, G., & Fritz., R. (2010). Value, Value types and moral reasoning of MBA students. *Business Ethics : A European Review*, 19(April), 183-198.
- Giacomino, E. E., & Akers, M. D. (1998). An examination of the differences between personal values and value types of female and male accounting and non-accounting majors. *Issues in Accounting Education*, 13(August), 565-584.

- Hair, J.F., Black, W.C., Babin, B.J., & Anderson, R.E. (2010). *Multivariate Data Analysis*. Seventh Edition. Prentice Hall, Upper Saddle River, New Jersey.
- Michael, L. (1996). Integrated value theory for natural areas. *Ecological Economics*, (20), 83-93.
- Miller, C.H. (1965). *Guidance Services an Introduction (1965)*. New York :Harper and Row Publishers.
- Progoulaki, M. & Theotokas, I. (2009). Human resource management and competitive advantage: An application of resource-based view in the shipping industry. *Marine Policy*, (34), 575-582.
- Rokeach, M. B., (1967). *Attitudes and values*. San Francisco : Jossey-Bass.
- Rokeach, M. B., (1973). *The nature of human values*. San Francisco, CA : Jossey-Bass.
- Schermelleh-Engel, K., Moosbrugger, H. & Müller, H. (2003). Methods of psychological research online: *Evaluating the fit of structural equation model: tests of significance and desriptive goodness-of-fit measures*, 8(2), 23-74.
- Schwartz, S.H. (1992). Universals in the content and structure of values: theoretical advances and empirical tests in twenty countries. *Advances in Experimental Social Psychology*, 25, 1-65.
- Schwartz, S. H., & Sagiv, L. (1995). Identifying culture-specifics in the content and structure of values. *Journal of Cross-Cultural Psychology*, 26(1), 92-116.
- Sweeney, B., & Costello, F. (2009). Moral intensity and ethical decision-making: An empirical examination of undergraduate accounting and business students. *Accounting Education: an international journal*, 18, 75-97.
- Watts, R. L. & Zimmerman, J. L. (1983). Agency problems, auditing, and the theory of the firm: Some evidence. *Journal of Law & Economics*, 613-633.

ภาคผนวก 1 ตารางแสดงข้อความแต่ละองค์ประกอบ

ลำดับ	องค์ประกอบ	ข้อความ
1	Conformity	1. การเป็นคนสุภาพหรือบุคลิกภาพที่ดีเป็นสิ่งจำเป็น (Polite) 2. เราควรเป็นผู้ที่เชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่ง (Obedient) 3. เมื่อได้รับมอบหมายงาน ฉันเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ สามารถไว้วางใจให้ทำงานได้ (Responsible) 4. และฉันรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย (Clean)
2	Self-Direction	5. ความคิดสร้างสรรค์ และมีจินตนาการเป็นสิ่งสำคัญในการทำงาน (Creativity) 6. ฉันเชื่อว่าเราต้องมีความทะเยอทะยานที่จะทำงานอย่างหนักเพื่อให้ได้สิ่งที่ตนปรารถนา (Ambitious) 7. ฉันเป็นคนใจกว้างยอมรับความแตกต่างทางความคิดและความเชื่อของบุคคล (Broadmind) 8. คนเราทุกคนสามารถเลือกเป้าหมายชีวิตได้ด้วยตนเอง (Choosing) 9. ฉันมีความสามารถแข่งขันกับผู้อื่นได้ ฉันสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพไม่แพ้ผู้อื่น (Capable) 10. การมีไหวพริบและเขาว์ปัญญาที่ดี คิดด้วยหลักเหตุและผลเป็นสิ่งจำเป็น (Intellectual) 11. การแสวงหาความสำเร็จและการบรรลุเป้าหมายเป็นสิ่งจำเป็นต่อฉัน (Success)
3	Virtuous	12. ความซื่อสัตย์ จริงใจต่อบุคคลอื่นเป็นสิ่งจำเป็น (Honest) 13. ฉันยอมรับว่าเราควรให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อื่นเพื่อความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น (Helpful) 14. เมื่อคนอื่นทำผิดต่อฉัน ฉันเต็มใจที่จะให้อภัยได้เสมอ (Forgiving)
4	Hedonism	15. ฉันชื่นชอบการใช้ชีวิตที่ท้าทายหรือตื่นเต้น (Exciting) 16. ฉันรู้สึกพอใจกับการทำให้ทุกสิ่งเป็นไปตามความต้องการของตนเอง (Pleasure) 17. ฉันอยากได้รับการยอมรับจากสังคมหรือได้รับการนับถือจากผู้อื่น (Social Recognition)
5	Idealism	18. ฉันยอมรับว่าทุกคนควรได้รับความเสมอภาคหรือมีโอกาสเท่าเทียมกันทุกคน (Equality) 19. ฉันรู้สึกว่าโลกนี้เต็มไปด้วยความงดงามตามธรรมชาติและศิลปะ (A World of Beauty) 20. ฉันชอบเป็นหนึ่งเดียวกับธรรมชาติและต้องการอยู่ร่วมกับธรรมชาติ (Unity)
6	Security	21. ความมั่นคงแห่งชาติและปราศจากศัตรูของประเทศ เป็นสิ่งจำเป็น (National Security) 22. ฉันชอบความสงบสุข และที่ปราศจากความขัดแย้ง (A World at Peace) 23. ฉันต้องการความมั่นคงในชีวิตครอบครัว (Family Security)
7	Self-Actualization	24. ฉันเชื่อว่าทุกคนควรแสวงหาความสงบภายในตัวเอง (Inner Harmony) 25. ฉันเคารพตนเอง (Self-Respect) 26. ฉันเป็นคนที่มีความรักอย่างมีเหตุผล อดทน (Matured love) 27. ฉันรู้สึกว่าความรู้จักโลกและเข้าใจชีวิตเป็นสิ่งสำคัญในการใช้ชีวิต (Wisdom)

BSRI THAILAND WU